

Pla Integral de la Dansa

EL _____
Co N C A

AMB LA **DANSA**

ÍNDIX

1. El Pla Integral de Dansa. Descripció del procés: un camí compartit [_06](#)

2. Cinc objectius per al Pla Integral de Dansa [_07](#)

2.1. Objectiu primer: Nodrir el talent i la creativitat [_07](#)

- a) Impulsar la creació, la recerca, la gestió i la producció
- b) Donar suport als artistes i als creadors emergents
- c) Estructurar i millorar l'educació en dansa i la formació continuada dels professionals del sector

2.2. Objectiu segon: generar i millorar les oportunitats de treball [_11](#)

- a) Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició
- b) Definir un circuit estable nacional, estatal i internacional
- c) Apostar per la internacionalització
- d) Millorar les condicions laborals
- e) Consolidar els programes de residències de dansa

2.3. Objectiu tercer: Apropar la dansa a nous públics [_15](#)

- a) Generar nous públics i educar per a la dansa
- b) Apostar pel treball sociocultural
- c) Donar suport a la comunicació en el camp de la dansa

2.4. Objectiu quart: Promoure la reflexió i el debat [_17](#)

- a) Crear un centre de documentació
- b) Incentivar la recerca i la crítica

2.5. Objectiu cinquè: Facilitar el correcte desenvolupament del pla [_18](#)

Signatura [_19](#)

Pla integral de Dansa

Descripció del procés: un camí compartit

El Pla Integral de Dansa vol identificar els àmbits de treball prioritaris i proposar mesures concretes a fi de crear, a curt, mig i llarg termini, un escenari a Catalunya amb oportunitats per a la recerca, la creació i la producció de dansa, per a la seva difusió, per a l'accés a la dansa de tots els ciutadans i per a una major presència en l'esfera pública de la dansa i de les arts del moviment. Catalunya té una escena diversa i rica en l'àmbit de la dansa, amb l'existència de múltiples companyies, creadors, espais, programadors i públics, escena que caldrà reforçar i ampliar tot treballant conjuntament amb tots els agents i estructures culturals.

Les estratègies específiques que proposa aquest Pla fan referència a la millora de les condicions de treball de creadors, companyies, col·lectius i plataformes, a la potenciació de la creativitat i de la diversitat de tendències i formats, al treball amb programadors i amb nous públics per apropar-los a la dansa professional, al consens entre els diferents agents i institucions, a un mapa equilibrat d'espais de creació, producció i exhibició, a la definició d'un pla de projecció internacional, al treball sociocultural i als reptes que ens ofereix el futur.

El Pla Integral de Dansa neix amb la voluntat d'esdevenir un document de treball consensuat amb el sector i amb els seus protagonistes. D'aquest Pla haurà de resultar un calendari d'implementació de les mesures concretes que es proposin i la creació d'una comissió de seguiment que vetllarà per l'acompliment de les mesures contemplades.

El Pla Integral és un instrument que ens ha de guiar, però haurà de ser prou flexible per adaptar-se a les realitats canviants del context. L'objectiu principal del Pla ha estat generar un projecte compartit per tot el sector que donés resposta a les necessitats actuals.

Metodologia de treball emprada:

- Prospecció per mitjà de qüestionaris (Entitat Autònoma de Difusió Cultural- EADC, Associació Professionals de la Dansa de Catalunya- APDC, Associació de Companyies Professionals de Dansa a Catalunya-ACDPC), anàlisi documental i reunions de discussió (EADC, joves creadors, centres de creació).

- Anàlisi i síntesi de documentació i bibliografia.

El Pla Integral de Dansa s'articula a través de cinc objectius i parteix de l'anàlisi de l'estat de la dansa 2002-2009 reproduït amb annexes, de les converses mantingudes amb l'APDC, l'ACDPC, l'EADC, joves creadors i centres de creació, i la bibliografia recollida.

2. Cinc objectius per al Pla Integral de Dansa

Objectiu primer: Nodrir el talent i la creativitat

Afavorir la millora de les condicions per al desenvolupament de la trajectòria professional dels creadors i oferir un marc de continuïtat i estabilitat a les companyies tot garantint l'equilibri entre el suport a les companyies consolidades i el suport als nous creadors. Aquests aspectes queden reflectits en els apartats de creació, recerca, gestió i producció, suport a creadors emergents i nous talents i estructura, millora i perfeccionament de la formació en tots els seus àmbits.

Objectiu segon: Generar i millorar les oportunitats de treball

Impulsar una xarxa d'estructures i espais de difusió i exhibició d'àmbit nacional, estatal i internacional. Aquests aspectes queden plasmats en les reflexions sobre els espais, el circuit, la internacionalització, les condicions laborals i les residències.

Objectiu tercer: Apropar la dansa a nous públics

Incrementar el públic de la dansa, un repte afrontat des de les companyies, els creadors, els formadors, els pedagogs, els programadors, els mitjans de comunicació, els municipis i les administracions i que en el Pla queden reflectits en l'apartat de públics i educació i en les reflexions relatives al treball sociocultural i la comunicació.

Objectiu quart: Impulsar la reflexió i el debat

Donar suport a la reflexió i al debat sobre la dansa. Aquest objecte queda reflectit en el Pla a través de la proposta de creació d'un centre de documentació de la dansa i del suport explícit a la recerca i la investigació teòrica.

Objectiu cinquè: Facilitar el correcte desenvolupament del pla

Garantir la implementació gradual del Pla. Caldrà dimensionar econòmicament les mesures que proposem i elaborar un calendari d'execució a curt, mig i llarg termini.

2.1. Nodrir el talent i la creativitat

L'objectiu estratègic de nodrir el talent i la creativitat és el de continuar permetent que el talent creixi, que tant els creadors consolidats com els joves que comencen trobin les condicions per desenvolupar les seves capacitats. En concret, es tracta d'afavorir la posada en marxa i pervivència dels espais necessaris de creació, acompanyar els creadors emergents i innovadors i el seu potencial creatiu en la seva consolidació i estructurar i millorar els processos de formació.

Aquesta línia de treball apunta a tres grans finalitats:

- a) Impulsar la creació, la recerca, la gestió i la producció
- b) Donar suport als artistes i als creadors emergents
- c) Estructurar i millorar l'educació en dansa i la formació continuada dels professionals del sector

A continuació se'n detallen les línies de treball i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Impulsar la creació, la recerca, la gestió i la producció

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Impulsar el desenvolupament dels espais de suport a la creació i de producció necessaris per al sector professional.	<p>Analitzar i crear un mapa dels espais de creació actuals amb la finalitat de detectar déficits i duplicitats funcionals a partir dels existents: Caldera, L'Animal, La porta i la Poderosa.</p> <p>Actualitzar el cens de professionals del sector.</p> <p>Donar suport als centres actuals i impulsar la generació de nous centres, segons el mapa i en especial Philips, Estruch i Roca Umbert.</p>
A.2. Donar suport a noves formes i metodologies de treball encaminades a l'adequació i millora del sector professional de la dansa.	<p>Incentivar la creació d'un cens de recursos especialitzats nacional i promoure'n la coordinació.</p> <p>Oferir eines per a la recerca, creació, producció i formació del sector.</p> <p>Millorar els recursos per tal de garantir la gestió, la qualitat, l'excel·lència, la competitivitat i la innovació.</p>
A.3. Estimular la producció i vetllar per la qualitat de les propostes.	<p>Garantir els programes de fons a la producció en dues modalitats: iniciatives pròpies de noves produccions i aquelles que són resultat de l'encàrrec o amb coproduccions.</p> <p>Establir criteris d'avaluació continuada i assegurar-ne l'acompanyament.</p>
A.4. Proporcionar eines de suport a programadors i agents culturals.	<p>Oferir eines a programadors, tècnics de cultura i agents culturals per apropar-los a la dansa.</p> <p>Acompanyar-los amb noves propostes en el disseny del programa d'exhibició.</p>
A.5. Professionalitzar la gestió del sector.	<p>Facilitar l'accés als programes de formació i de gestió cultural dels directors i gerents de companyies i altres estructures, per tal d'adquirir eines que els permetin ser competents en el mercat.</p>
A.6. Vetllar per l'existència de mecanismes d'acompanyament als creadors al llarg de tota la seva trajectòria professional.	<p>Afavorir el seguiment, l'assessorament, el suport a la projecció i la coordinació entre els diversos agents i equipaments que treballen en l'àmbit de la dansa.</p>

B. Donar suport als artistes i als creadors emergents

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Garantir el suport i l'acompanyament als creadors emergents.	Fomentar oportunitats de treball pels artistes i creadors emergents a Catalunya des dels inicis de la seva carrera professional.
B.2. Impulsar mecanismes de suport als nous creadors.	<p>Enfortir les coproduccions amb un clar accent en la creació més jove i emergent.</p> <p>Millorar la visibilitat dels premis coreogràfics existents i convertir-los en eines d'impuls a la jove creació.</p> <p>Estudiar noves línies de suport adreçades a projectes de joves creadors per potenciar-ne la creació, la circulació en els circuits professionals i en el mercat.</p> <p>Crear les condicions necessàries per facilitar l'entrada de nous coreògrafs i intèrprets en les companyies i plataformes de creació de dansa existents.</p>

C. Estructurar i millorar l'educació en dansa i la formació continuada dels professionals del sector

Línies de treball	Pla d'acció
C.1. Participar en l'elaboració del mapa i diagnòstic de l'estat de l'educació actual.	<p>Donar suport a la creació d'una taula de treball mixta amb el Departament d'Educació, el CONCA, les associacions del sector i l'Institut del Teatre a fi d'elaborar un pla de la formació en dansa que proposi mesures de millora i que engegui programes de suport a les escoles professionals catalanes públiques o privades.</p> <p>Elaborar un pla a fi d'implementar l'obligatorietat de la dansa en els ensenyaments artístics dels programes escolars.</p>
C.2. Impulsar ajuts a la formació continuada i a la promoció professional.	<p>Mantenir el programa de beques adreçades al perfeccionament i formació continuada en espais especialitzats d'àmbit nacional i internacional .</p> <p>Impulsar la creació d'un programa de beques d'ajut per a la participació en proves i audicions convocades per companyies, festivals i organitzacions especialitzades en dansa.</p>
C.3. Contribuir al reforç i desenvolupament professional del sector amb mesures de suport als centres, plataformes, companyies i col·lectius estables que treballin i promoguin la formació continuada, la divulgació del coneixement i el debat.	<p>Donar suport als projectes de formació continuada, classes tècniques, convocatòries de tallers, seminaris, etc.</p> <p>Estimular els equipaments culturals perquè acullin professionals i companyies internacionals en residència a fi de diversificar la formació.</p>
C.4. Facilitar mesures per a la reorientació professional.	<p>Donar suport a projectes formatius que facilitin la reorientació professional del col·lectiu de la dansa, especialment dels ballarins.</p>

2.2. Generar i millorar més oportunitats de treball

Aquest objectiu es concreta en la generació d'un **circuit nacional, estatal i internacional** i, paral·lelament, en el suport als **espais de difusió i exhibició** o en la millora de les **condicions laborals** dels professionals de la dansa i de les opcions que ofereixen les **residències**.

Aquesta línia de treball apunta a cinc grans finalitats:

- a) Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició de Catalunya.
- b) Definir un circuit estable nacional, estatal i internacional
- c) Apostar per la internacionalització.
- d) Millorar les condicions laborals.
- e) Consolidar els programes de residències de dansa.

A continuació se'n detallen els objectius i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Garantir el compromís dels grans teatres públics (T. Lliure, TNC, Liceu, Mercat de les Flors), dels centres d'arts escèniques (Reus, Terrassa i Girona) i dels festivals i fires nacionals que compten amb la col·laboració del Departament (Temporada Alta, Grec i Tàrraga).	<p>Analitzar i crear un mapa de difusió dels espais, festivals i plataformes de dansa.</p> <p>Garantir la presència de la dansa amb normalitat a les programacions dels teatres, centres i festivals públics.</p> <p>Necessitat de tenir un festival de dansa a Catalunya.</p> <p>Ampliar en número de dies les programacions de dansa i fomentar la programació del patrimoni coreogràfic.</p> <p>Incentivar els teatres i festivals públics perquè contractin professionals del sector de la dansa per a les seves produccions.</p> <p>Consensuar un codi de bones pràctiques que defineixi les responsabilitats de les dues parts i que garanteixi que les produccions de dansa compten amb pressupostos adequats per al seu bon desenvolupament.</p> <p>Garantir l'acompanyament en la projecció internacional de les produccions de dansa pròpies, afavorint-ne les coproduccions, les gires i els intercanvis.</p>

A. Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició

Línies de treball	Pla d'acció
A.2. Incentivar la programació de dansa als teatres i equipaments de Catalunya.	<p>Potenciar la presència de la dansa en la programació estable dels teatres i equipaments públics de Catalunya, mitjançant la contractació pròpia i a través de les diferents ofertes de gires de dansa.</p> <p>Treballar acords amb els municipis de Catalunya perquè dediquin espais públics a la difusió i exhibició de dansa.</p>

B. Definir un circuit estable nacional, estatal i internacional

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Dissenyar una xarxa d'exhibició amb el DCMC, els ajuntaments i les associacions que representen el sector.	<p>Dissenyar una xarxa de difusió i presentació de dansa a Catalunya, a través d'un procés de treball participatiu, que inclogui el DCMC, els ajuntaments i el sector professional a través de les associacions que representen el sector. Aquesta xarxa hauria de definir un circuit estable nacional, estatal i internacional que garanteixi la programació de dansa.</p>

C. Apostar per a la internacionalització

Línies de treball	Pla d'acció
C.1. Facilitar la mobilitat dels creadors.	Desenvolupar el programa de suport als desplaçaments d'artistes.
C.2. Donar suport a la projecció internacional dels artistes.	Ampliar la presència de la dansa en els grans esdeveniments internacionals i promociar els projectes de col·laboració a mig i llarg termini.
C.3. Dinamitzar el programa internacional de creadors en residència.	Desenvolupar un programa d'intercanvi internacional per a residències de creadors per incentivar la mobilitat afavorint la cooperació entre centres i artistes, col·lectius o companyies, en un marc nacional i internacional. L'equipament haurà de garantir les condicions a fi de desenvolupar projectes que s'emmarquen en diferents modalitats, com per exemple: - Projectes de perfeccionament professionals - Projectes d'intercanvi de recerca, creació i producció
C.4. Garantir l'existència d'una plataforma/ fira/agència internacional de dansa amb espai d'intercanvi on es generin complicitats i oportunitats comercials.	Crear una plataforma per a la difusió i distribució internacional de la dansa de Catalunya.

D. Millorar les condicions laborals

Línies de treball	Pla d'acció
D.1. Oferir un marc de continuïtat i estabilitat de treball.	Reforçar i ampliar els convenis pluriennals amb les companyes estables i altres organitzacions que els permeti planificar els seus programes d'activitats a llarg termini.
D.2. Consensuar els esborranys del "Codi de Bones Pràctiques" i "l'Estatut de l'Artista" amb tots els implicats: professionals i institucions.	<p>Consensuar amb tots els implicats un codi de Bones pràctiques que defineixi els drets i deures de l'artista en termes laborals, econòmics i professionals.</p> <p>Negociar els temes clau de normalització dels drets de l'artista, amb les pertinents institucions autonòmiques i estatals:</p> <ul style="list-style-type: none">- La normativa laboral- El sistema de seguretat social- La normativa fiscal- El sistema educatiu- L'autoregulació del sector- La propietat intel·lectual- La defensa dels drets dels artistes

E. Consolidar els programes de residències de dansa

Línies de treball	Pla d'acció
E.1. Consolidar i desenvolupar el programa nacional de residències de creadors i companyies.	<p>Definir una metodologia de treball amb les parts implicades (companyia o creador, ajuntament i CONCA) per tal d'assolir els pactes, acords previs i compromisos entre les parts a l'inici d'una residència.</p> <p>Seguiment del funcionament de les diverses residències, tenint en compte els diferents models desenvolupats per les companyies i els creadors, repensant el seu paper i potenciant els projectes que major impacte tinguin, tant en benefici de la trajectòria artística de les companyies i creadors com de la societat.</p>

2.3. Apropar la dansa a nous públics

Aquesta línia de treball apunta a tres grans finalitats:

- a) Generar i educar nous públics per a la dansa.
- b) Apostar pel treball sociocultural.
- c) Donar suport a la comunicació en el camp de la dansa.

A continuació se'n detallen els objectius i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Generar i educar nous públics per a la dansa

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Impulsar estratègies de formació i de comunicació pels teatres i companyies o creadors, des d'entitats especialitzades.	Definir estratègies per tal d'apropar la dansa als públics potencials: escoles, centres de formació, associacions, programadors, etc. Definir estratègies de comunicació i d'apropament als ciutadans per part de les companyies, creadors i organitzacions.
A.2. Promoure la dansa familiar i per a joves.	Incentivar les companyies o agents culturals perquè desenvolupin projectes en l'àmbit de la dansa, adreçada al públic familiar o als públics joves. Impulsar concursos i/o premis de dansa adreçada al públic infantil, familiar i joves.
A.3. Encarregar estudis sobre la creació de públics per a la dansa.	Analitzar les estratègies específiques d'accessibilitat, de difusió i de comunicació de cada projecte, de consum de dansa a Catalunya i totes aquelles dades que puguin ser útils per al desenvolupament d'aquest Pla Integral.
A.4. Estimular els projectes educatius i de creació de públics.	Donar suport a companyies i creadors, plataformes d'artistes, centres cívics i projectes independents que desenvolupin projectes que responguin a les necessitats dels públics.
A.5. Promoure l'educació en dansa.	Reforçar la col·laboració entre el Mercat de les Flors, altres iniciatives de l'àmbit català i el Departament d'Educació per estudiar un projecte d'iniciació a la dansa per als centres escolars. Definir un model de nivell elemental en dansa a Catalunya reglat.

B. Apostar pel treball sociocultural

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Donar suport als projectes professionals que es relacionin amb el món amateur.	Incentivar l'activitat de dansa a les diferents comunitats per crear vincles entre els professionals de la dansa, escoles i amateurs. Aproximar el món professional a les diferents comunitats d'ordre social i cultural. Donar suport als treballs professional que desenvolupin pràctiques i projectes dins de diferent àmbits: barris, comunitats, associacions d'immigrants, grups minoritaris, etc.
B.2. Incentivar projectes de desenvolupament cultural comunitari.	Donar suport a les estructures de formació de desenvolupament cultural comunitari a partir de la dansa.

C. Donar suport a la comunicació en el camp de la dansa

Línies de treball	Pla d'acció
C.1. Elaborar una anàlisi de les estratègies de comunicació existents del sector.	Diagnosticar la visibilitat de la dansa catalana en la societat amb criteris qualitius i quantitius.
C.2 Promoure la presència de la dansa en els mitjans de comunicació.	Treballar per aconseguir una presència continuada i positiva de la dansa en els mitjans de comunicació.
C.3. Dia internacional de la dansa.	Participar en el desenvolupament i la correcta difusió del dia internacional de la dansa, dia 29 d'abril, donant suport a projectes que visibilitzin la dansa.
C.4. Estimular estratègies creatives i innovadores per difondre la dansa.	Dissenyar estratègies i altres iniciatives de desenvolupament de públics a través d'entitats que cobreixin aquesta feina.
C.5. Promocionar la dansa catalana a nivell nacional, estatal i internacional.	Promocionar la dansa catalana sota la marca <i>Catalan Dance</i> a les fires nacionals i internacionals.

2.4. Promoure la reflexió i el debat

Aquest objectiu s'articula sobre dos pilars: la **creació d'un centre de documentació** al Mercat de les Flors-Centre de les Arts del Moviment i el **suport a la recerca** i la crítica.

Aquesta línia de treball apunta dos grans finalitats:

- a) Crear un centre de documentació.
- b) Donar suport a la recerca i la crítica.

A continuació se'n detallen els objectius i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Crear un centre de documentació

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Obrir el centre de documentació del Mercat de les Flors - Centre de les Arts del Moviment: treball en xarxa amb altres fons de documentació.	Recopilar i documentar el fons de dansa procedents de la biblioteca de l'Institut del Teatre, de l'arxiu videogràfic de l'Espai de Dansa i Música, del Centro de Documentación de la Música y la Danza, i dels creadors i estructures, per pròpia iniciativa. Adequar l'espai de consulta, obert a tots els públics i amb servei de consulta gratuïta. Generar reflexió i discurs sobre la dansa a través de les publicacions especialitzades i el web.
A.2. Augmentar el fons de dansa de les biblioteques públiques.	Treballar amb les biblioteques públiques a fi de millorar els fons en matèria de dansa.

B. Donar suport a la recerca i la crítica

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Promoure la recerca teòrica sobre la dansa.	Establir convenis amb universitats per promoure la investigació. Implementar estudis de postgrau a partir d'una aproximació teòrica a la pràctica de la dansa.
B.2. Motivar l'augment quantitatiu i qualitatiu de la crítica en dansa.	Donar suport a la publicació de revistes especialitzades. Impulsar línies editorials sobre dansa i teoria de la dansa. Ampliar la línia de beques de crítica de la dansa.
B.3. Difondre la reflexió teòrica i la crítica de dansa.	Estudiar l'estat de la qüestió de la crítica. Donar suport a seminaris, conferències i simposis sobre crítica de dansa i/o altres activitats que n' elevin el prestigi.

2.5. Facilitar el correcte desenvolupament del pla

A. Facilitar el correcte desenvolupament del pla

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Mantenir, redefinir i/o augmentar els recursos destinats a la dansa.	Elaborar una proposta de pressupost 2009-2011 que afavoreixi un marc pressupostari idoni per garantir les possibilitats i condicions de treball dels professionals del sector de la dansa i l'accessibilitat dels ciutadans.
A.2. Reforçar l'estructura empresarial de les companyies i potenciar la inserció en el mercat.	Desenvolupar l'estructura empresarial de les organitzacions i explorar del potencial d'inserció en el mercat de les mateixes. Estudiar possibles formes de suport a projectes de companyies amb possibilitats de rendibilitat per endegar processos de transformació o creixement empresarial.
A.3. Garantir un suport estable als creadors.	Establir convenis amb els creadors, estructures i companyies a mig i llarg termini.
A.4. Crear una comissió de seguiment del Pla Integral de Dansa.	Crear una comissió mixta de seguiment formada pel DCMC, el CONCA i les dues associacions representatives amb l'objectiu de vetllar per la seva implantació gradual. Aquesta comissió es fixarà mitjançant un conveni marc de col·laboració que regularà la realització de reunions amb periodicitat semestral.

Signatura

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, l'Associació de Professionals de la Dansa i l'Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya acorden que aquest document esdevingui la base a partir de la qual treballar la concreció i la implementació de mesures consensuades entre el sector de la dansa, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts. S'acorda també un procediment de treball conjunt que inclourà la creació d'una comissió mixta de seguiment formada per aquests quatre agents culturals que sotasignen el Pla integral de la Dansa amb l'objectiu de vetllar per la seva implementació gradual mitjançant un conveni marc de col·laboració que ha de regular la realització de reunions de control amb una periodicitat semestral.

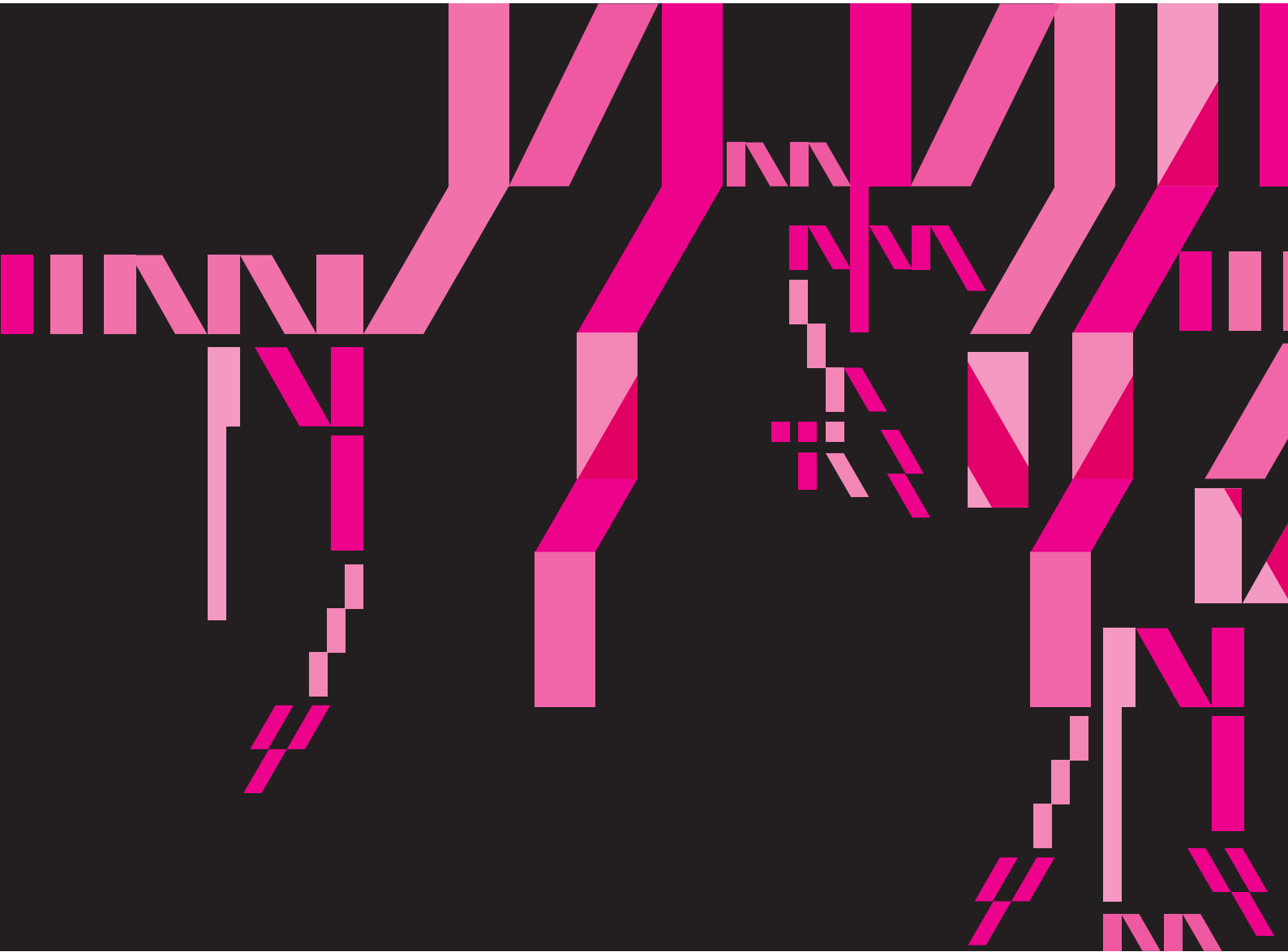
I perquè així consti i tingui els efectes oportuns,

Joan Manuel Tresserres
Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació

Xavier Bru de Sala
President del CoNCA

David Márquez Martín de la Leona
ACPDC

Jordi Cortés
APDC

Co NCA

Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

Generalitat de Catalunya
**Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació**